

Pszczyna, dnia 22.02.2010 r.

DEF.3029- /2010

**Rada Miejska
w P s z c z y n i e**

**Burmistrz
P s z c z y n y**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. (tekst jednolity z dnia 2 października 2009 roku, Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie składa sprawozdanie z działalności za 2009 r. oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

SPIS TREŚCI

I. Część ogólna	strona 3
1. Dane ogólne o wykonaniu budżetu.....	strona 3
II. Dochody budżetowe	strona 4
1. Wykonanie dochodów w ujęciu tabelarycznym.	strona 4
2. Część opisowa dochodów budżetowych	strona 4
III. Wydatki budżetowe.	strona 7
1. Wykonanie wydatków w ujęciu tabelarycznym.	strona 7
2. Część opisowa wydatków budżetowych.	strona 7
a. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.....	strona 9
IV. Charakterystyka świadczeniobiorców w Gminie Pszczyna.	strona 20
V. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie w 2009 roku	strona 22
1. Realizacja projektu PO KL „Efektywna pomoc społeczna w gminie Pszczyna”.....	strona 22
2. Klub Integracji Społecznej	strona 24
3. Prace społecznie użyteczne	strona 27
4. Punkt Interwencji Kryzysowej dla Ofiar Przemocy i Rodzin z Problemem Alkoholowym.....	strona 27
5. Punkt Wsparcia dla Osób i Rodzin w Rozwiązywaniu Sytuacji Konfliktowych	strona 28
6. Punkt Informacji Obywatelskiej.....	strona 29
7. Radca Prawny	strona 30
8. Wolontariat.....	strona 30
VI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2010 r.	strona 32

S p r a w o z d a n i e

opisowe z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie za 2009 r.

I – Część ogólna.

1. Dane ogólne o wykonaniu budżetu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie dysponował w roku 2009 budżetem ogółem w wysokości 14.672.805,00 zł z tego:

- środki finansowe z Urzędu Miasta	3.147.807,00
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z administracji rządowej	10.044.647,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (dożywianie)	372.434,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (zas. okresowe)	357.633,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy na częściowe utrzymanie OPS	436.488,00
- dochody gminy z tyt. odpł. za usługi opiekuńcze	18.000,00
- dot. rozwojowa z budżetu państwa na real. projektu POKL pt. „Efektywna pomoc społeczna w Gminie Pszczyna”	295.796,00

II - Dochody budżetowe.

1. Wykonanie dochodów w ujęciu tabelarycznym.

Dział	Rozdział	Treść	Plan	Wykonanie	%
852		Pomoc społeczna	11.498.998,00	11.571.037,00	100,63
	85212	Świadczenia rodzinne, świad. z fun. alim. oraz skł. na ub. emer. i rent. z ubezpieczenia społ.	9.518.740,00	9.536.770,62	100,19
	85213	Składki na ub. zdrowotne	41.688,00	40.428,68	96,98
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz skł. na ubez. społ. – dotacja na zadania zlecone (zasiłki stałe)	441.061,00	458.818,98	104,03
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze – dotacja z budżetu na zad. własne (zas. okresowe)	357.633,00	365.590,13	102,22
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej – dot. z budżetu na zad. własne (utrzymanie OPS)	436.488,00	438.970,76	100,57
	85228	Usługi opiekuńcze	35.158,00	37.379,96	106,32
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	26.000,00	26.000,00	100,00
	85295	Pozostała działalność – dotacja na zadania własne (pomoc państwa w zakresie dożywiania)	372.434,00	372.434,00	100,00
	85295	Pozostała działalność – dotacja rozwojowa na realizację projektu POKL	295.796,00	294.643,87	99,61

2. Część opisowa dochodów budżetowych.

Realizacja budżetu po stronie dochodów w ujęciu analitycznym przedstawia się następująco:

Dział 852 Pomoc Społeczna

plan: 11.498.998,00

wykonanie: 11.571.037,00

100,63%

Rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezp. emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

plan: 9.518.740,00   wykonanie: 9.536.770,62   100,19%

dochody w tym rozdziale to:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z administracji rządowej zleconych gminie   9.329.298,92
- zwrot świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych, odsetki od świadczeń nienależnie pobranych, zwrot zaliczek aliment. i świad. z fund. alimentacyjnego wyegzekwowanych przez komor.   207.471,70

Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

plan: 41.688,00   wykonanie: 40.428,68   96,98%

dotacja celowa z budżetu państwa na zadania własne i zlecone gminie

Rozdział 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne

plan: 798.694,00   wykonanie: 824.409,11   103,22%

na wykonanie dochodów w tym rozdziale składa się:

- spłata zasiłków zwrotnych (zadania własne)   7.966,25
- zwrot zasiłku stałego przez ZUS z przyznanej emerytury   20.273,30
- dotacja celowe z budżetu państwa na zadania ustawowe zlecone Gminie (zasiłki stałe)   438.545,68
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy (zasiłki okresowe)   357.623,88

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

plan: 436.488,00   wykonanie: 438.970,76   100,57%

środki w tym rozdziale to:

- dotacja celowa z budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej   436.488,00
- dochody z tyt. zwrotu nadpłaty za energię z GZE oraz za czasopismo z wyd. VERLAG   2.482,76

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

plan: 35.158,00   wykonanie: 37.379,96   106,32%

Dochody w tym rozdziale stanowią odpłatność 17 podopiecznych za usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w Ośrodku Pomocy Społecznej.

W okresie sprawozdawczym przepracowano 7.936 godzin w ramach usług opiekuńczych.

Rozdział 85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

plan: 26.000,00   wykonanie: 26.000,00   100,00%

Dotacja celowa z budżetu państwa (rezerwa) na zasiłki celowe dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi, która wystąpiła w czerwcu br.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność.

plan: 668.230,00   wykonanie: 667.077,87   99,83%

- Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa w wysokości 372.434,00 zł na realizację własnych zadań bieżących gminy. Powyższe środki z budżetu państwa przeznaczone były na dofinansowanie Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
- Dotacja rozwojowa z budżetu państwa w kwocie 294.643,87 na realizację projektu PO KL „Efektywna pomoc społeczne w Gminie Pszczyna”.

III - Wydatki budżetowe.

1. Wykonanie wydatków w ujęciu tabelarycznym.

Dział	Rozdział	Treść	Plan	Wykonanie	%
852		Pomoc społeczna	14.654.805,00	14.213.188,30	96,99
	85212	Świadczenia rodzinne, świad. z fund. alim. oraz skł. na ub. emeryt. i rent. z ubezpieczenia społ.	9.599.849,00	9.395.281,99	97,87
	85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne	41.688,00	40.428,68	96,98
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1.689.927,00	1.682.665,02	99,57
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	2.164.106,00	1.946.308,90	89,94
	85228	Usługi opiekuńcze	40.918,00	37.866,00	92,54
	85832	Klub Integracji Społecznej	61.205,00	55.216,28	90,22
	85295	Poz. dział. – prog. dożyw. i prace społ. użyteczne	735.316,00	734.777,56	99,93
	85295	Poz. dział. – projekt POKL	295.796,00	294.643,87	99,61
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	26.000,00	26.000,00	100,00

2. Część opisowa wydatków budżetowych.

Dział 852 Pomoc Społeczna

plan: 14.654.805,00 wykonanie: 14.213.188,30

96,99%

Rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świad. z fund. alimentacyjnego oraz składki na ubezpiecz. emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

plan: 9.599.849,00 wykonanie: 9.395.281,99

97,87%

§ 3110 Świadczenia społeczne.

plan: 9.182.051,00   wykonanie: 8.999.461,82   98,01 %

w tym:

- zasiłki rodzinne	2.941.740,00
- dodatki do zasiłków rodz. ogółem:	2.769.454,70
w tym z tytułu:	
- urodzenia dziecka	271.000,00
- opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	962.844,70
- samotnego wychowywania dziecka	317.160,00
- kształ. i reh. dziecka niepełnospr.	148.240,00
- rozpoczęcia roku szkolnego	265.700,00
- na pokr. wyd. związanych z pobytem poza miejscem zamieszkania	6.840,00
- na pokr. wyd. zw. z dojazdem do szkoły	182.550,00
- wychow. dziecka w rodz. wielodzietnej	615.120,00
- świadczenia opiekuńcze ogółem	1.814.521,30
w tym:	
- świadczenia pielęgnacyjne	315.733,30
- zasiłki pielęgnacyjne	1.498.788,00
- świadczenia z fun. aliment.	770.745,82
- jednorazowa zapomoga z tyt. urodz. dziecka tzw. „becikowe”	703.000,00

§ 4110 – Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezp. społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

plan: 59.444,00   wykonanie: 58.110,00   97,76%

Składki na ubezp. emerytalne i rentowe z ubezp. społecznego opłacane za 45 osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych.

a. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego

plan: 358.354,00	wykonanie: 337.710,07	94,21%
- finansowane z budżetu państwa (w wys. 3% zrealizowanych wydatków na świad. rodzinne, fund. alimentacyjny i skl. ZUS)		271.727,00
- finansowane z gminy		65.983,07

§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe.

plan: 220.408,00	wykonanie: 203.241,72	92,21 %
------------------	-----------------------	---------

§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenia roczne.

plan: 16.833,00	wykonanie: 16.662,53	98,99 %
-----------------	----------------------	---------

§ 4110, 4120 – Składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.

plan: 38.262,00	wykonanie: 37.660,14	98,43 %
-----------------	----------------------	---------

§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe.

plan: 800,00	wykonanie: 800,00	100,00 %
--------------	-------------------	----------

§ 4440 – Odpis na ZFŚS

plan: 8.662,00	wykonanie: 7.000,28	80,82 %
----------------	---------------------	---------

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia.

plan: 4.500,00	wykonanie: 4.474,89	99,44 %
----------------	---------------------	---------

w tym:

- materiały biurowe -	2.894,57
- pozostałe materiały -	1.580,32

§ 4260 – Zakup energii.

plan: 3.600,00	wykonanie: 3.600,00	100,00%
----------------	---------------------	---------

§ 4300 – Zakup usług pozostałych.

plan: 57.695,00	wykonanie: 57.687,87	99,99%
-----------------	----------------------	--------

w tym

- opłaty skredytowane	31.171,60
- opłaty pocztowe	17.734,87
- pozostałe usługi -	8.781,40

§ 4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telefonii stacjonarnej.

plan: 1.681,00	wykonanie: 1.681,00	100,00 %
----------------	---------------------	----------

§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale.

plan: 1.052,00	wykonanie: 860,32	81,78 %
----------------	-------------------	---------

§ 4700 – Szkolenie pracowników.

plan: 2.761,00	wykonanie: 2.000,00	100,00 %
----------------	---------------------	----------

§ 4740 – Zakup materiałów papierniczych do druk. i urz. .ksero.

plan: 1.600,00	wykonanie: 1.586,82	99,18 %
----------------	---------------------	---------

§ 4750 – Zakup akcesoriów komp. w tym programów i licencji.

plan: 500,00	wykonanie: 454,50	90,90 %
--------------	-------------------	---------

**Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające
niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre
świadczenia rodzinne**

plan: 41.688,00	wykonanie: 40.428,68	96,98 %
-----------------	----------------------	---------

§ 4130. Składki na ubezpieczenia zdrowotne

plan: 41.688,00	wykonanie: 40.428,68	96,98%
-----------------	----------------------	--------

składki zdr. opłacone za 112 osób pobier. zas. stałe	35.525,48
--	-----------

składki zdrowotne za 11 osób pob. świad. pielęgnacyjne	4.903,20
--	----------

Rozdział 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne

plan: 1.689.927,00   wykonanie: 1.682.665,02   99,60%

	<u>plan</u>	<u>wykonanie</u>
zadania własne finansowane z Gminy:	856.530,00	851.928,30
wkład własny Gminy do projektu POKL	34.703,00	34.567,16
zadania własne finan. z budż. państwa (zas. okresowe)	357.633,00	357.623,88
zadania zlecone finansowane z budżetu państwa:	441.061,00	438.545,68

	1.689.927,00	1.682.665,02

w tym:

§ 3110. Świadczenia społeczne.

	<u>plan</u>	<u>wykonanie</u>
zadania własne finansowane z Gminy:	422.710,00	422.710,00
wkład własny Gminy do projektu POKL	34.703,00	34.567,16
zadania własne finan. z budż. Państwa (zas. okresowe)	357.633,00	357.623,88
zadania zlecone finansowane z budżetu państwa:	441.061,00	438.545,68

	1.256.107,00	1.253.446,72

w tym:

zadania własne – finansowane ze środków Gminy	457.277,16
- schronienie dla 39 osób	56.618,27
- zasiłki celowe na różne formy pomocy dla 1104 rodzin	366.091,73
- zasiłki celowe dla beneficjentów projektu POKL	34.567,16

zadania własne – finansowane z budżetu państwa	357.623,88
- zasiłki okresowe dla 354 rodzin – ogółem	357.623,88
w tym przyznane:	
z powodu bezrobocia (246 rodziny)	271.793,88
z powodu długotrwałej choroby (54 rodziny)	39.338,00
z powodu niepełnosprawności (54 rodziny)	46.492,00

Minimalna wysokość zasiłku okresowego od 2008 r. wynosi **50%** różnicy między kryterium dochodowym z ustawy o pomocy społecznej a dochodem osoby (w przypadku osoby samotnie gospodarującej) i **50%** różnicy między kryterium dochodowym rodziny z ustawy o pomocy społecznej a dochodem rodziny (w przypadku rodziny).

Wydatki na zasiłki okresowe w minimalnej wysokości pokryto dotacją celową z budżetu państwa.

zadania zlecone	438.545,68
- zasiłki stałe dla 136 osób -	438.545,68
w tym przyznane dla osób:	
- samotnie gospodarujących (103 osób) -	386.058,51
- pozostających w rodzinie (36 osób) -	52.487,17

§ 4300. Zakup usług pozostałych (zadania własne)

plan: 22.100,00	wykonanie: 22.100,00	100,00%
wydatki dotyczą:		
- opłat pocztowych, pozostałych usług -	3.080,60	
- pogrzebów podopiecznych	19.019,40	

§ 4330. Opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej

plan: 411.720,00	wykonanie: 407.118,30	98,90%
------------------	-----------------------	--------

Odpłatność gminy za pobyt 27 osób w DPS.

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

plan: 2.164.106,00   wykonanie: 1.946.308,90   92,60%

	plan	wykonanie
finansowane przez gminę	1.727.618,00	1.509.820,90
finansowane z budżetu państwa	436.488,00	436.488,00
	-----	
razem:	2.164.106,00	1.946.308,90

§ 3020. Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń.

plan: 1.104,00   wykonanie: 613,00   55,53%

Ekwiwalent za pranie odzieży.

§ 4010. Wynagrodzenia osobowe pracowników.

plan: 1.462.922,00   wykonanie: 1.289.756,87   88,20%

§ 4040. Dodatkowe wynagrodzenie roczne.

plan: 98.425,00   wykonanie: 98.214,61   99,80%

wypłata „trzynastki” dla pracowników OPS

§ 4110,4120,4440. Składki na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy, ZFŚS.

plan: 309.101,00   wykonanie: 283.222,07   91,60%

Wydatki dotyczą pochodnych od wynagrodzeń osobowych i dodatkowej nagrody rocznej.

§ 4140. Wpłaty na PFRON.

plan: 8.820,00   wykonanie: 8.225,00   93,30%

§ 4170. Wynagrodzenia bezosobowe.

plan: 2.800,00   wykonanie: 2.500,00   89,30%

§ 4210. Materiały i wyposażenie.

plan: 28.370,00	wykonanie: 28.158,93	99,30%
-----------------	----------------------	--------

z tego:

- materiały biurowe i wyposażenie	7.786,99
- prenumerata czasopism	8.286,21
- pozostałe zakupy	12.085,73

§ 4260. Zakup energii.

plan: 28.262,00	wykonanie: 24.763,65	87,60%
-----------------	----------------------	--------

z tego:

- energia elektryczna	15.767,13
- CO	7.458,04
- woda	1.538,48

§ 4270. Zakup usług remontowych.

plan: 7.584,00	wykonanie: 6.444,23	85,00%
----------------	---------------------	--------

Remont pomieszczeń i naprawy sprzętu.

§ 4280. Zakup usług zdrowotnych.

plan: 2.885,00	wykonanie: 1.520,00	52,70%
----------------	---------------------	--------

§ 4300. Zakup usług pozostałych.

plan: 42.410,00	wykonanie: 39.756,68	93,90%
-----------------	----------------------	--------

z tego:

- opłaty pocztowe	3.222,29
- opłaty skredytowane	8.650,27
- wywóz śmieci i opłata za odpr. ścieków	3.791,66
- konserwacje programów, pozostałe usługi	19.495,50
- usługi BHP	4.596,96

§ 4350. Zakup usług dostępu do sieci Internet

plan: 4.632,00	wykonanie: 4.133,05	89,20%
----------------	---------------------	--------

§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telefonii komórkowej.

plan: 1.500,00	wykonanie: 464,11	30,90 %
----------------	-------------------	---------

§ 4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telefonii stacjonarnej.

plan: 10.300,00	wykonanie: 8.847,82	85,90 %
-----------------	---------------------	---------

§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale.

plan: 80.000,00	wykonanie: 79.119,43	98,90 %
-----------------	----------------------	---------

§ 4410. Delegacje służbowe krajowe

plan: 33.532,00	wykonanie: 32.536,48	97,00%
-----------------	----------------------	--------

z tego:

- koszty delegacji	8.344,13
--------------------	----------

- ryczałty samochodowe	24.192,35
------------------------	-----------

§ 4430. Różne opłaty i składki

plan: 3.563,00	wykonanie: 3.432,00	96,30%
----------------	---------------------	--------

Ubezpieczenie majątku OPS.

§ 4580. Pozostałe odsetki.

plan: 1.280,00	wykonanie: 1.280,00	100,00%
----------------	---------------------	---------

§ 4700 – Szkolenie pracowników.

plan: 11.000,00	wykonanie: 10.476,40	95,20 %
-----------------	----------------------	---------

§ 4740 – Zakup materiałów papierniczych do druk. i urz. .ksero.

plan: 3.000,00	wykonanie: 2.904,91	96,80 %
----------------	---------------------	---------

§ 4750 – Zakup akcesoriów komp. w tym programów i licencji.

plan: 2.616,00	wykonanie: 2.615,66	99,99 %
----------------	---------------------	---------

§ 6060. Wydatki na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych i zakładów budżetowych.

plan: 20.000,00	wykonanie: 17.324,00	86,60%
-----------------	----------------------	--------

Wydatki obejmują zakup serwera.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

plan: 40.918,00	wykonanie: 37.866,00	92,50%
finansowane przez Gminę -	22.156,00	
finansowane z budżetu państwa -	15.710,00	

§ 4170. Wynagrodzenia bezosobowe.

plan: 30.638,00	wykonanie: 27.916,00	91,10%
-----------------	----------------------	--------

Wydatki dotyczą usług opiekuńczych świadczonych na rzecz podopiecznych na umowę-zlecenie.

§ 4300. Zakup usług pozostałych..

plan: 10.280,00	wykonanie: 9.950,00	96,80%
-----------------	---------------------	--------

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez terapeutów dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rozdział 85232 – Klub Integracji Społecznej.

plan: 61.205,00	wykonanie: 55.216,28	90,20%
-----------------	----------------------	--------

§ 4010, 4110, 4120. Wynagrodzenia osobowe i pochodne

plan: 50.355,00	wykonanie: 46.711,13	92,80%
-----------------	----------------------	--------

- wynagrodzenia osobowe -	36.890,28
- pochodne od wynagrodzeń -	6.811,85
- dod. wynagrodzenie roczne -	3.009,00

§ 4170. Wynagrodzenia bezosobowe

plan: 7.650,00	wykonanie: 5.500,00	71,90%
----------------	---------------------	--------

§ 4210. Zakup materiałów i wyposażenia

plan: 1.200,00	wykonanie: 1.195,65	99,60%
----------------	---------------------	--------

§ 4300. Zakup usług pozostałych

plan: 2.000,00	wykonanie: 1.809,50	90,50%
----------------	---------------------	--------

Rozdział 85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

plan: 26.000,00	wykonanie: 26.000,00	100,00%
-----------------	----------------------	---------

Zasiłki celowe dla 6 rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi, która wystąpiła w czerwcu br.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność.

plan: 1.031.112,00	wykonanie: 1.029.421,43	99,80%
--------------------	-------------------------	--------

§ 3110. Świadczenia społeczne

plan: 735.316,00	wykonanie: 734.777,56	99,90%
------------------	-----------------------	--------

- finansowane przez gminę	362.343,56
- finansowane przez budżet państwa	372.434,00

<u>dożywianie</u>	<u>717.478,64</u>
--------------------------	--------------------------

Całkowity koszt realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w okresie I-XII/2009 r. wyniósł ogółem **717.478,64** i został sfinansowany:

- ze środków własnych gminy	345.044,64
- z dotacji celowej budżetu państwa	372.434,00

W ramach całego Programu zostały sfinansowane :

- posiłki dla dzieci do 7 roku życia	44.160,70
- posiłki dla uczniów ze szkół podst.,gimnazjów	223.404,20
- posiłki dla osób dorosłych i chorych	18.973,74
- zasiłki celowe na zakup żywności i przygot.posiłku	430.940,00

Programem objęto ogółem 2113 osób z czego:

- 871 korzystało z posiłku	286.538,64
- 1763 korzystało z zas. celowego na zakup żywności	430.940,00

<u>świadczenia wypłacane przez gminę bezrobotnym skierowanym do wykonywania prac społecznie użytecznych</u>	<u>17.298,92</u>
--	-------------------------

w tym :

- świadczenia dla bezrobotnych wykon. prace społ. użyt. w jednostkach organizacyjnych gminy (szkoły, przedszkola, OPS)	17.298,92

Realizacja projektu PO KL „Efektywna pomoc społeczna w Gminie Pszczyna”

plan	295.796,00	wykonanie	294.643,87	99,6%
-------------	-------------------	------------------	-------------------	--------------

- finansowany przez Europejski Fundusz Społeczny (85%)	279.829,37
- finansowany przez Budżet państwa (4,5%)	14.814,50

wydatki w ramach projektu finansowane z dotacji rozwojowej obejmują :**wynagrodzenia ,pochodne od wynagrodzeń**

plan	197.723,00	wykonanie	196.683,01	99,5%
------	------------	-----------	------------	-------

- Wynagrodzenia osobowe	121.219,45
- Wynagrodzenia bezosobowe	49.400,00
- Pochodne od wynagrodzeń	26.063,56

zakup materiałów i wyposażenia

plan	6.478,00	wykonanie	6.368,75	98,3%
------	----------	-----------	----------	-------

- materiały promocyjne i biurowe	2.405,74
- wyposażenie	3.963,01

zakup usług pozostałych

plan	88.535,00	wykonanie	88.533,91	100,0%
------	-----------	-----------	-----------	--------

- <i>usługi szkoleniowe dla beneficjentów projektu ogółem</i>	84.483,00
---	------------------

w tym :

* kurs spawacza i weryf. upr. spawalniczych (2os.)	2.340,00
* kurs- prowadzenia magazynu(hurtowni) z zastosow.komputera oraz kas fiskalnych (8os.)	12.400,00
* kurs- specjalista ds. kadr i płac (4os)	4.400,00
* kurs kucharza (2os.)	2.900,00
* kurs kroju i szycia (2 os.)	3.200,00
* kurs modelowania i szycia firan (3 os.)	2.430,00
* kurs bukieciarstwo z aranżacją wnątr (2 os.)	3.000,00
* kurs fryzjerski (1 os.)	3.050,00
* kurs prawa jazdy kat.C (1 os.)	2.002,00
* operator koparko – ładowarek (1 os.)	1.946,00
* kurs kosztorysowania robót budowlanych (1 os.)	1.100,00
* kurs- kierowca wózków widłowych(6 os.)	8.100,00

* kurs prawa jazdy kat.B (5os.)	7.520,00
* kurs przygotow.do egzamin.ekster.z zakresu LO (8os)	7.000,00
* zajęcia warsztatowe- tworzenie wizerunku zewnętrznego , trening kompetencji społ.	7.000,00

- promocja projektu **4.050,91**

zakup usług dostępu do sieci Internet

plan	1.904,00	wykonanie	1.903,20	100,0%
------	----------	-----------	----------	--------

zakup akcesoriów komputerowych

plan	1.156,00	wykonanie	1.155,00	99,9%
------	----------	-----------	----------	-------

IV - Charakterystyka świadczeniobiorców w Gminie Pszczyna.

W 2009 roku pomocą niezależnie od rodzaju i formy świadczeń objęto:

- 1.085 rodzin (liczba osób w tych rodzinach - 3.251),
- 1.869 - liczba osób którym przyznano świadczenie decyzją
- 1.226 - rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą

w tym:

- 21 rodzin objęte pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej

Struktura świadczeniobiorców:

Przyczyny udzielenia pomocy gospodarstwom domowym

- sieroctwo -	8 gospodarstw
- bezdomność -	47 gospodarstw
- potrzeba ochrony macierzyństwa -	134 gospodarstwa
- bezrobocie -	479 gospodarstw
- upośledzenie fizyczne lub umysłowe -	219 gospodarstw
- długotrwała choroba -	294 gospodarstwa
- bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzeniu gospodarstwa domowego -	196 gospodarstw
w tym:	
rodziny niepełne -	125 gospodarstw
rodziny wielodzietne -	59 gospodarstw
- alkoholizm -	40 gospodarstw
- narkomania -	5 gospodarstw
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego -	20 gospodarstw
- zdarzenie losowe -	15 gospodarstw
- przemoc w rodzinie -	3 gospodarstwa
- klęska żywiołowa lub ekologiczna -	5 gospodarstw

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dla osób dorosłych tego potrzebujących jest realizowana przez Ośrodek w formie pomocy obiadowej w stołówce szpitalnej, Domu Pomocy Społecznej w Pszczynie oraz w barze.

W roku 2009 ogółem korzystało z jednego posiłku 24 osoby w tym 3 osoby w stołówce DPS Pszczyna, 21 osób w barze.

Dokonano analizy świadczeniobiorców w gminie Pszczyna za okres ostatnich czterech lat:

	2009	2008	2007	2006
1. liczba rodzin objętych pomocą (zasiłki i pomoc w naturze)	1869	1105	1340	1321
2. rodziny objęte tylko pracą socjalną	21	41	43	34
3. rodziny otrzymujące zasiłek celowy	1104	870	945	1026
w tym:				
a. rodziny otrzymujące zasiłek celowy specjalny	322	263	177	119
b. rodziny otrzymujące zasiłek celowy zwrotny	16	32	35	45

W 2009 r. na 1869 rodzin otrzymujących zasiłki i pomoc w naturze (finansowane tak z budżetu gminy jak i budżetu państwa) 1226 to rodziny o dochodach poniżej kryterium ustawowego (wynoszącego np. 1404 zł netto dla rodziny 4-osobowej), co oznacza, że w 2009 r. zgłosiło się z terenu naszej gminy 1226 rodzin, które otrzymywały stałą, comiesięczną bądź jednorazową pomoc pieniężną w postaci zasiłku celowego (realizacja z budżetu gminy) na bieżące funkcjonowanie rodziny. Z tej formy pomocy korzystają w miarę systematycznie osoby samotne, od kilku lat zarejestrowane jako osoby bezrobotne w PUP, dla których często obok dochodów uzyskiwanych z pracy w szarej strefie jest to jedyne źródło utrzymania, a także rodziny bez dochodów lub których dochody są na tyle niskie, iż nie pozwalają im na bieżące utrzymanie.

V - Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie w 2009 r.

1. Realizacja projektu PO KL „Efektywna pomoc społeczna w gminie Pszczyna”.

Począwszy od miesiąca stycznia 2009 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie rozpoczął kolejny rok wdrażania projektu szkoleniowego dla osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (cały projekt trwa od 2008 roku). Na wstępie zostało zorganizowane spotkanie informacyjne dla osób zainteresowanych skorzystaniem z oferty szkoleniowo-edukacyjnej. Z zaproszenia skorzystało 50 osób, które wypełniły ankiety potwierdzające chęć uczestnictwa w projekcie. Środki finansowe, jakimi mógł dysponować OPS w ramach środków unijnych w roku 2009 pozwoliły na wyłonienie grupy 29 osób, mogących skorzystać w tym roku ze wsparcia Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII: Promocja integracji społecznej, Działanie: 7.1 - Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie: 7.1.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki zawiera Priorytet VII - Promocja integracji społecznej obejmujący działania polityki integracji społecznej, której celem jest zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenia ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy i integracji z rynkiem pracy.

Uzasadnieniem potrzeby realizacji projektu jest konieczność dostosowania kwalifikacji zawodowych do nowych wymogów i sytuacji na rynku pracy oraz deficyt środków finansowych w odniesieniu do skali i zakresu potrzeb oraz problemów występujących na terenie Gminy Pszczyna.

Celem ogólnym projektu jest zwiększenie efektywności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w odniesieniu do narastających potrzeb osób bezrobotnych oraz zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym i zawodowym klientów OPS Gminy Pszczyna.

Wszechstronne podejście do rozwiązania problemu ułatwia osiągnięcie celów szczegółowych:

- ukierunkowanie rozwoju osobistego i zawodowego - w tym podniesienie kompetencji i umiejętności społecznych klientów OPS Gminy Pszczyna,
- doskonalenie posiadanych umiejętności zawodowych oraz pomoc w podwyższeniu lub zmianie dotychczas posiadanych kwalifikacji poprzez dobór form aktywnej integracji,
- promowanie i upowszechnianie integracji społecznej ułatwiające funkcjonowanie zawodowo-społeczne Gminy Pszczyna.

Beneficjenci projektu zgodnie ze swoimi oczekiwaniami skorzystali w roku 2009 z następujących form wsparcia wynikających z instrumentów aktywnej integracji, którymi są: usługi szkoleniowe i edukacyjne oraz usługi wspierające aktywizację zawodową.

Usługi wspierające aktywizację zawodową - zorganizowano zajęcia warsztatowe z psychologiem oraz Liderem Klubu Pracy oraz konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym oraz psychologiem

Usługi szkoleniowe i edukacyjne - zorganizowano następujące kursy:

- „Prowadzenie magazynu (hurtowni) z zastosowaniem komputera oraz kas fiskalnych” - w kursie wzięło udział 8 osób,
- „Specjalista do spraw kadr i płac” - w kursie wzięły udział 4 osoby,
- „Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym oraz bezpieczna obsługa (wymiana) butli gazowych na wózkach wyposażonych w te urządzenia” - w kursie wzięło udział 6 osób,
- „Kucharz” - w kursie wzięły udział 2 osoby,
- „Krój i szycie” - w kursie wzięły udział 2 osoby,
- „Modelowanie i szycie firan ” - w kursie wzięły udział 3 osoby,
- „Bukieciarstwo z aranżacją wnętrz ” - w kursie wzięły udział 2 osoby,
- „Fryzjer” - w kursie wzięła udział 1 osoba,
- „Prawo jazdy kategorii C” - w kursie udział wzięła 1 osoba,
- „Operator koparko - ładowarki w zakresie III klasy uprawnień” - w kursie udział wzięła 1 osoba,
- „Weryfikacja uprawnień spawalniczych” - 1 osoba,

- „Kosztorysowanie robót budowlanych” - 1 osoba,
- „Spawanie metodą MAG” - 1 osoba,
- Prawo jazdy kategoria B - w kursie bierze udział 5 osób.

Zorganizowano również dla beneficjentek zajęcia warsztatowe z zakresu „Tworzenie wizerunku zewnętrznego dla potrzeb poprawnego prezentowania się na rynku pracy”, a także w ramach treningu kompetencji społecznych - poradnictwa specjalistycznego, spotkanie z ginekologiem położnikiem pod nazwą „Planowanie rodziny, profilaktyka i zachowania prozdrowotne”.

Usługi edukacyjne - zorganizowano zajęcia szkolne związane z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie szkoły średniej umożliwiającym przystąpienie do egzaminu maturalnego-naukę podjęło 6 osób

2. Klub Integracji Społecznej.

KIS funkcjonuje w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie od marca 2006 roku.

Zadaniem Klubu w Pszczynie jest przede wszystkim wspieranie osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z gminy Pszczyna. Formuła Klubu ma umożliwić wzrost aktywności życiowej, wyzwolenie się z bierności i uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami na jakie napotykają osoby długotrwale bezrobotne.

Głównym celem KIS jest:

- zmniejszanie psychologicznych skutków bezrobocia
- promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia np. w ramach prac społecznie użytecznych
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia

Klub Integracji Społecznej w Pszczynie spełnia wiele funkcji:

- pomaga ofiarom przemocy i osobom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową

- przygotowuje i prowadzi szkolenia i warsztaty
- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej
- oferuje pomoc psychologiczną indywidualną i grupową
- oferuje pomoc prawną
- udostępnia fachową bibliotekę
- oferuje nieodpłatny dostęp do Internetu i telefonu w celu poszukiwania pracy dla Klientów Klubu
- oferuje nieodpłatny dostęp do prasy
- pomaga w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych oraz umożliwia napisanie ich na komputerze
- oferuje dostęp do aktualnych ofert pracy oraz szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe

W ramach projektu zajęcia prowadzone są w formie indywidualnej i grupowej. Dla osób zakwalifikowanych do grup warsztatowych prowadzone są zajęcia aktywizujące i psycho-edukacyjne .

Zajęcia prowadzą psychologowie, doradca zawodowy, Lider Klubu Pracy, prawnik i informatyk.

Rekrutacją uczestników do kolejnych edycji KIS zajmuje się Dział Pomocy i Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej.

Warsztaty Klubu Integracji Społecznej odbywają się dwa razy w tygodniu, w czterogodzinnych sesjach, zajęcia indywidualne z doradcą zawodowym w wymiarze 2 godzin na uczestnika projektu realizowane są przez cały okres trwania edycji. Poszczególne edycje trwają około 3 miesiące i obejmują 23 dni warsztatowe.

Zakres tematyczny zajęć obejmuje:

a. Integrację grupy

b. Zajęcia reintegracyjne realizowane poprzez :

- **reintegrację społeczną** tj. praca nad identyfikacją własnych zasobów i umiejętności, praca nad budowaniem pozytywnej samooceny, radzenie sobie ze stresem, trening zachowań asertywnych, warsztat z zakresu poprawnej komunikacji interpersonalnej oraz autoprezentacji.
- **reintegrację zawodową**-kształtowanie postawy pro-aktywnej tj.

warsztaty z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz wiedzy o rynku pracy, tworzenia dokumentacji aplikacyjnej, symulacja rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcą (sesja z kamerą).

c. Poradnictwo zawodowe - tworzenie wraz z doradcą zawodowym Indywidualnych Planów Działania.

d. Poradnictwo prawne

e. Zajęcia edukacyjne z zakresu podstaw wiedzy o komputerze i Internecie.

Uzupełnieniem zajęć prowadzonych w Klubie w ramach propagowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu są organizowane raz w roku wycieczki wyjazdowe.

Kurs języka angielskiego

W celu podniesienia kompetencji życiowych osób długotrwale bezrobotnych, także w celu zwiększenia możliwości ich zatrudnienia na rynkach pracy Unii Europejskiej od kwietnia 2007 roku został uruchomiony podstawowy kurs języka angielskiego w wymiarze jednej godziny tygodniowo. Z uwagi na konieczność poczynienia w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej oszczędności kurs zakończył się w grudniu 2009 roku i ta forma pomocy nie będzie kontynuowana w roku 2010.

Działania promocyjne Klubu Integracji Społecznej

Jednym z działań promocyjnych Klubu, mającym na celu zwiększenie dostępności do aktualnych ofert pracy w lokalnym środowisku jest zamieszczanie aktualnych ogłoszeń o pracę, pozyskiwanych z Internetu, prasy oraz od firm zajmujących się pośrednictwem pracy w gablocie znajdującej się na ścianie budynku Klubu Integracji Społecznej. Gablota ta cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców Pszczyny, nie posiadających dostępu do Internetu i bieżącej prasy.

Z uwagi na ograniczone możliwości lokalowe w roku 2009 różnymi formami oddziaływania Klubu objętych zostało 38 osób. Efektem działań aktywizacyjnych było podjęcie stałego zatrudnienia przez kilkunastu naszych podopiecznych oraz podjęcie zatrudnienia przez 20 osób w ramach prac społecznie użytecznych a także zwiększenie motywacji naszych klientów do podwyższania swoich kwalifikacji.

3. Prace społecznie użyteczne.

Począwszy od roku 2007 Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął wdrażanie prac społecznie użytecznych dla osób wcześniej zaktywizowanych w ramach zajęć warsztatowych Klubu Integracji Społecznej. Prace społecznie użyteczne polegają na pracy w obniżonym czasie pracy, chodzi bowiem o to, żeby długotrwale bezrobotna osoba, która wypadła z rynku pracy, mogła powoli na niego wrócić. Bezrobotny taki nadal jest zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna i nie zawiera się z nim stosunku pracy. Efektem takiego oddziaływania na osobę bezrobotną nierzadko jest zatrudnienie jej w miejscu, gdzie odbywała prace społecznie użyteczne. Uczestnictwem w tej formie aktywizacji w 2009 roku objętych zostało 20 osób bezrobotnych. Podjęły one zatrudnienie na terenie pszczyńskich szkół, przedszkoli i żłobka, a także ARIPZP oraz OPS. W roku 2010 planujemy zaktywizowanie tą formą zajęć 25 osób bezrobotnych.

4. Punkt Interwencji Kryzysowej Dla Ofiar Przemocy i Rodzin z Problemem Alkoholowym.

W roku 2009 z pomocy Punktu Interwencji Kryzysowej dla Ofiar Przemocy i Rodzin z Problemem Alkoholowym (PIK) funkcjonującego w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie skorzystało 55 osób.

Problemy z jakimi zgłaszają się klienci do pracownika Punktu to głównie problemy przemocy domowej i nierzadko z nimi powiązane problemy alkoholowe w rodzinie. Pojawiali się również klienci z inną kategorią problemów nierzadko powiązanymi z zaburzeniami funkcjonowania rodziny, spowodowanymi różnymi dysfunkcjami (rozwód, separacja, niewydolność wychowawcza rodziców, długotrwale bezrobocie, zdrada w związku, choroba psychiczna w rodzinie, rodziny niepełne).

Pomoc w kontakcie z ofiarą przemocy polegała głównie na :

- zanalizowaniu form doznawanej przemocy,
- oszacowaniu stopnia nasilenia przemocy,
- oszacowaniu skutków stosowanej przemocy,
- ocenie rezultatów poszukiwania pomocy przez ofiarę,
- ocenie potencjalnego zagrożenia życia,
- tworzeniu planu pomocy - w tym motywowanie do działań zmierzających do zatrzymania przemocy tj. złożenie doniesienia o przestępstwie na Policji, czy też

przedsięwzięcie innych kroków prawnych (separacja, rozwód, zmiana miejsca zamieszkania),

- szeroko pojętej edukacji klientów Punktu z zakresu zjawiska przemocy domowej i uzależnień (klientkom Punktu wręczane są broszury informacyjne dotyczące zjawiska przemocy i uzależnień) oraz udzielaniu wsparcia psychicznego.

W Punkcie udzielane są także podstawowe informacje prawne jest to np. pomoc w konstruowaniu pozwu o alimenty czy separację. W sytuacjach bardziej skomplikowanych klienci zostają skierowani do Rady Prawnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie.

Punkt Interwencji Kryzysowej współpracuje ściśle z Referatem Dzielnicowych Komendy Policji w Pszczynie, kuratorami sądowymi oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie kierowane są klientki lub pisma o leczenie przymusowe. Pracownik Punktu ma także kontakt ze wspólnotami AA z terenu Pszczyny z którymi również współpracuje.

Osoby uzależnione korzystające z konsultacji są motywowane do leczenia odwykowego czy też uczestnictwa w grupach AA, ustalane zostają także terminy przyjęcia na leczenie odwykowe. Osobom współuzależnionym proponowane jest uczestnictwo w terapii grupowej dla osób współuzależnionych, czy też uczestnictwo w grupach AL - ANON .

5. Punkt Wsparcia dla Osób i Rodzin w Rozwiązywaniu Sytuacji Konfliktowych.

Punkt Wsparcia dla Osób i Rodzin w Rozwiązywaniu Sytuacji Konfliktowych (PW) funkcjonuje w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie od sierpnia 2008r.

Zadaniem Punktu Wsparcia jest pomoc osobom, które pozostają w sporze ze swoimi bliskimi, znajomymi w budowaniu nowych, innych relacji z ludźmi, z którymi do tej pory pozostawali w konflikcie.

Głównym celem Punktu Wsparcia jest stworzenie możliwości spotkania się osobom skonfliktowanym ale zainteresowanym rozwiązaniem sporu w miejscu dla

nich neutralnym i bezpiecznym w obecności osoby, która pomoże im w wypracowaniu porozumienia.

Najważniejszą zasadą funkcjonowania Punktu Wsparcia jest dobrowolność udziału stron konfliktu w spotkaniach z mediatorem.

Punkt Wsparcia dla Osób i Rodzin w Rozwiązywaniu Sytuacji Konfliktowych prowadzony jest przez pracownika socjalnego tutejszego Ośrodka. Osoby zainteresowane przyjmowane są w każdy poniedziałek od 14.00 do 15.30. Wszelkie porady udzielane są bezpłatnie.

W 2009 roku z porad Punktu Wsparcia skorzystało 8 osób. Zostały im przekazane informacje w jaki sposób powinny prowadzić rozmowy z osobami, z którymi pozostają w konflikcie. Zostały także podjęte próby umówienia spotkań skonfliktowanych stron na wspólne spotkanie. W niektórych przypadkach osoby zostały skierowane do innych specjalistów w zależności od specyfiki ich problemów.

6. Punkt Informacji Obywatelskiej.

Punkt Informacji Obywatelskiej (PIO) funkcjonujący w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie rozpoczął działanie w sierpniu 2008 roku.

Głównym celem PIO jest:

- udzielanie bezpłatnych i bezstronnych porad,
- wskazywanie możliwości rozwiązań problemu,
- informowanie mieszkańców o ich prawach i uprawnieniach,
- wspieranie obywateli w samodzielnym podejmowaniu decyzji,
- współpraca z lokalnymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi,
- zbieranie informacji na temat potrzeb i problemów lokalnych.

Zadaniem Punktu Informacji Obywatelskiej (PIO) jest przede wszystkim przybliżenie zwykłemu obywatelowi w łatwy i przystępny sposób informacji czy też praw, które dotyczą zainteresowanego. Porady udzielane w ramach PIO są bezpłatne i skierowane do osób bez względu na status materialny i społeczny.

Punkt Informacji Obywatelskiej prowadzony jest przez pracownika socjalnego tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby zainteresowane przyjmowane są w każdy poniedziałek w godzinach od 14⁰⁰ do 15³⁰.

W 2009 roku z pomocy PIO skorzystało 16 osób, którym zostały przekazane informacje z zakresu prawa, ubezpieczenia zdrowotnego, spraw związanych z uzyskaniem lokalu z zasobów komunalnych oraz z zakresu pomocy społecznej.

7. Radca prawny.

Prowadzi on nieodpłatnie poradnictwo prawne dla osób korzystających z pomocy społecznej z terenu Gminy Pszczyna. Z takiej pomocy mogą skorzystać jedynie osoby korzystające z pomocy społecznej, czyli osoby, które nie były by w stanie skorzystać z pełnopłatnych porad prawnych w innych miejscach. Zainteresowanie takimi poradami jest wysokie, Radca Prawny w ciągu 2009 roku udzielił porad 65 osobom.

8. Wolontariat.

Centrum Wolontariatu działa w naszym Ośrodku od października 2008 roku. Pracę wolontariuszy koordynuje dwóch pracowników socjalnych, natomiast osoby potrzebujące pomocy wolontariuszy zgłaszają wszyscy pracownicy socjalni.

Głównym celem wolontariatu w naszym Ośrodku jest wsparcie pomocą wolontariuszy klientów pomocy społecznej poprzez zwiększenie usług pomocy niematerialnej oferowanej przez Ośrodek.

Kolejnym zadaniem wolontariatu jest aktywizacja mieszkańców naszego miasta do uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełniejszego zaspakajania jej potrzeb. Działania w ramach wolontariatu polegają na łączeniu osób chętnych do niesienia pomocy z osobami, które takiej pomocy potrzebują.

Ze względu na swoją rolę, Ośrodek Pomocy Społecznej jest naturalnym miejscem spotkań osób szukających pomocy z osobami chcącymi pomóc.

Zadaniem wolontariatu jest wyrównywanie szans społecznych m.in. poprzez pomoc dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, osobom starszym i samotnym poprzez dotrzymanie towarzystwa, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w drobnych pracach domowych oraz pomoc ludziom niepełnosprawnym i przewlekle chorym.

W roku 2009 pracowało w naszym Centrum 22 wolontariuszy, dodatkowo 2 wolontariuszy (psycholog i ekonomista) są zarejestrowani w bazie wolontariuszy, gotowi do podjęcia działań w wolontariacie akcyjnym. Obecnie wolontariusze pracują w domach klientów jak i w świetlicach terapeutycznych.

VI - Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2010 r.

1. W zakresie bezdomności.

Dla realizacji zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowanych przez gminę w części dotyczącej udzielenia schronienia osobom tego pozbawionym proponuję obok już istniejących 3 mieszkań chronionych (rotacyjnych): jedno na ul. M.C. Skłodowskiej (zamieszkiwane przez 2 osoby) i dwa na ul. Dobrawy (zamieszkiwane przez 5 osób) uruchomienie jeszcze 4 takich mieszkań. Mieszkania te winny pomieścić od 2 do 3 bezdomnych w 1 mieszkaniu i powinny zawierać węzeł sanitarny i wnękę kuchenną.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi stale aktualizowaną listę osób bezdomnych z terenu Gminy Pszczyna i obecnie ilość tych osób to 47 (43 mężczyźni i 4 kobiety). Należy jednak w tym miejscu dodać, że Ośrodek Pomocy Społecznej w określaniu osób bezdomnych posiłkuje się ustawą o pomocy społecznej, która mówi, że „osoba bezdomna – to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”. Obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej z uwagi na brak takiego zaplecza w Pszczynie kieruje osoby bezdomne z Gminy Pszczyna do Schronisk dla Bezdomnych m.in. w: Myszkowie, Katowicach, Przygędzy, Ustroniu, Kluczach, Bielsku-Białej, Dąbrowie Górniczej, Żarkach, Wiśle Małej.

Skutkuje to brakiem bezpośredniego kontaktu z takim bezdomnym, a co za tym idzie niemożnością prowadzenia pracy socjalnej w kierunku wyjścia z bezdomności, natomiast ustawa o pomocy społecznej mówi o możliwości objęcia osoby bezdomnej indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, polegającym na wspieraniu w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności mieszkaniowych i rodzinnych oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

Fakt umieszczenia bezdomnego w Schronisku poza Gminą powoduje oderwanie go od środowiska lokalnego – brak kontaktu z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, z rodziną itp. Statystyka mówi, że bezdomni wracają ze Schronisk do naszej Gminy po zakończeniu sezonu zimowego i nadal są bezdomni.

Tę sytuację można nazwać zamkniętym kołem, w którym ani na moment nie ma mowy o ostatecznym i trwałym uregulowaniu sytuacji bezdomnego. Dlatego zasadnym wydaje się być udostępnienie takich rotacyjnych mieszkań dla bezdomnych, którzy rokują szansę na wyjście ze swojej trudnej sytuacji.

2. W zakresie przemocy domowej.

Poza 1 mieszkaniem już funkcjonującym od 2006 r. istnieje również konieczność uruchomienia jeszcze 3-ch mieszkań chronionych (rotacyjnych) dla rodzin – ofiar przemocy. Mieszkanie to winno zawierać: 2 pokoje, kuchnię i węzeł sanitarny.

Przemoc domowa dotyka obecnie coraz więcej rodzin. Przede wszystkim dotyczy to kobiet i dzieci. Z pomocy Punktu Interwencji Kryzysowej z tytułu przemocy skorzystało w 2009 r. 55 osób. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia ofiar przemocy najlepszym wyjściem byłoby odseparowanie sprawcy, jednak nasze prawo nie sprzyja ofiarom i często bywa tak, że to właśnie kobieta musi opuścić swój dom wraz z dziećmi. Wtedy właśnie można umieścić ją w takim mieszkaniu chronionym, gdzie już bezpieczna może dochodzić swoich praw w stosunku do swojego oprawcy przy pomocy konsultanta z Punktu Interwencji Kryzysowej. Sprawa o znęcanie się nad rodziną może bowiem skutkować umieszczeniem sprawcy w zakładzie karnym bądź zasądzeniem dla niego eksmisji.

W efekcie więc kobieta z dziećmi może powrócić do swojego domu.

3. W zakresie niepełnosprawności.

Widzimy również zasadność uruchomienia mieszkania chronionego (rotacyjnego) dla osób bezdomnych – niepełnosprawnych lub osób niepełnosprawnych posiadających mieszkanie w złym stanie technicznym, uniemożliwiającym zamieszkiwanie, a oczekujących na miejsce w Domu Pomocy

Społecznej. W mieszkaniu tym do czasu umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej świadczyłby usługi opiekuńcze.

Tworzenie infrastruktury socjalnej w postaci mieszkań chronionych (rotacyjnych) jest tańszą formą, co jednak nie wyklucza uruchomienia noclegowni na kilka łóżek dla osób bezdomnych z terenu gminy Pszczyna. W tym celu należało by oddać do użytku odpowiedni lokal i przystosować go na te potrzeby

4. Widzimy nadal konieczność zwiększenia liczby mieszkań socjalnych o obniżonym standardzie, a tym samym o niskich kosztach związanych z jego użytkowaniem. Jest to związane ze zubożeniem coraz większej liczby mieszkańców Gminy i postępującym wzrostem bezrobocia.
5. Musi również nastąpić wzrost zatrudnienia pracowników socjalnych. Od roku 2008 Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczy w 5-letnim unijnym projekcie systemowym, co wiąże się z koniecznością spełnienia do 31.12.2010 r. normy zawartej w ustawie o pomocy społecznej, która mówi, że w gminie na 2000 mieszkańców musi być zatrudniony 1 pracownik socjalny. Na dzień dzisiejszy brakuje zatem 5 pracowników socjalnych. Zatrudnienie dodatkowych osób wiązało by się z poszerzeniem bazy lokalowej Ośrodka Pomocy Społecznej.